

**Arhus
centar
Zenica**

Udruženje "EKO FORUM" Zenica

Talića brdo 11

72 000 Zenica, Bosna i Hercegovina

E-mail: info@ekoforumzenica.ba

Web: www.ekoforumzenica.ba

Tel/fax: +387 32 40 50 50

Grad Zenica

Služba za privredu, gradsku imovinu i upravljanje razvojem

e-mail: edina.hodzic@zenica.ba

Predmet: Primjedbe, prijedlozi i sugestije na Nacrt Strategije razvoja Grada Zenica 2023.-2027.

Poštovani,

U nastavku dostavljamo primjedbe, prijedloge i sugestije udruženja Eko forum Zenica na Nacrt Strategije razvoja Grada Zenica 2023.-2027.

Vizija razvoja predložena u strategiji je preduga i fundamentalno pogrešna. Zenica nikad nije imala tradiciju metaloprerađivanja nego rudarstva i metalurgije. Kako su to privredne grane koje polako ali sigurno odumiru, zasnivati strategiju na njima je pogrešno. Puno bolja vizija je već definisana i usvojena kroz Akcioni plan za zelene gradove: **"Zenica kao čist i aktivan grad, ugodan za život i otporan na buduće pritiske na okoliš"**.

Misija razvoja bi trebala da glasi: **"Zenica je grad dostojan čovjeka u koji se dolazi i želi u njemu ostati"**

Strateški ciljevi također nisu dobro identifikovani. Predloženi strateški cilj 1 "Osigurati održivi rast MMSP registrovanih na području Grada i uspostaviti osnovu ruralnog razvoja i destinacijskog turizma" je neostvariv jer ruralnog razvoja nema na tlu zagađenom teškim metalima. Destinacijski turizam bi se mogao razvijati tek ako se pokrene inicijativa na gradskom vijeću da se počnu aktivnosti na proglašenju parka prirode, jer je Prostornim planom grada predviđeno da se 10% teritorije zaštiti nakon provedenih terenskih istraživanja. Neka terenska istraživanja su već provedena, ali je procedura zapela na prvom koraku – usvajanju inicijative na gradskom vijeću. Ni druga dva strateška cilja nisu u skladu s prioritarnim potrebama grada i ne nude rješenje za probleme identifikovane u prvom dijelu strategije.

Predlažemo da se strateški ciljevi preformulišu kako slijedi:

Strateški cilj 1: Obezbijediti uslove za zaustavljanje trenda depopulacije grada

Sektorski cilj 1.1. Nulta tolerancija na korupciju u javnom sektoru

Sektorski cilj 1.2. Podsticajne mjere za podršku mladima u zapošljavanju i rješavanju stambenog pitanja

Sektorski cilj 1.3. Funkcionalna gradska uprava u službi građana

Sektorski cilj 1.4. Visok nivo sigurnosti građana i visok nivo otpornosti grada na ekstremne vremenske prilike i druge nesreće

Strateški cilj 2: Stvoriti uslove za diverzifikaciju privrede na principima pravedne tranzicije, održivog razvoja i cirkularne ekonomije

Sektorski cilj 2.1. Izraditi plan rehabilitacije i prenamjene prostora koje sada koriste Rudnik mrkog uglja i ArcelorMittal (uključujući i deponiju Rača), kako bi grad bio spreman za slučaj zatvaranja rudnika i gašenja integralne metalurške proizvodnje

Sektorski cilj 2.2. Obezbijediti povoljno poslovno okruženje za rad MSP, poduzetnike i investitore.

Omogućiti brzo pokretanje biznisa i registraciju novih preduzeća sa olakšicama za biznise sa većom dodanom vrijednošću i većim stepenom finalizacije proizvoda

Sektorski cilj 2.3. U saradnji s Univerzitetom u Zenici, srednjim stručnim školama i centrima za obrazovanje odraslih jačati kadrovsku osnovu za privlačenje investicija u djelatnosti zasnovane na znanju i vještinama sa većom dodanom vrijednošću (IT, zanati, proizvodnja namještaja i tekstila, uslužne djelatnosti, reciklaža,

**Arhus
centar
Zenica**

Udruženje "EKO FORUM" Zenica

Talića brdo 11

72 000 Zenica, Bosna i Hercegovina

E-mail: info@ekoforumzenica.ba

Web: www.ekoforumzenica.ba

Tel/fax: +387 32 40 50 50

kreativna industrija), umjesto djelatnosti zasnovanih na eksploataciji prirodnih resursa (metalurgija i rudarstvo)

Sektorski cilj 2.4. Preispitati opravdanost privatizacije komunalnih djelatnosti i mogućnost ponovnog uspostavljanja gradskog komunalnog preduzeća i gradskog javnog prevoza

Strateški cilj 3: Unaprijediti kvalitet i dostupnost komunalnih usluga, mobilnosti građana i poboljšati efikasnost sistema očuvanja okoliša

Sektorski cilj 3.1. Unaprijediti upravljanje javnim prostorima kroz bolje održavanje (saobraćajnice, sportski i rekreativni tereni i objekti, zelene površine, pješačke zone, parkinzi) i primjenu informacionih tehnologija

Sektorski cilj 3.2. Izvršiti detaljnu analizu mobilnosti stanovništva i uspostaviti funkcionalan, fleksibilan, ekološki prihvatljiv i racionalan sistem javnog saobraćaja u gradu, prigradskim naseljima, te unaprijediti povezanost sa drugim gradovima, posebno sa Sarajevom

Sektorski cilj 3.3. Decentralizacija grada kroz jačanje vangradskih područja (sliv Babine rijeke, sliv Kočeve, Nemila, Janjići) i obezbjeđenje dostupnosti gradskih usluga u tim područjima (zdravstvo, obrazovanje, socijalna zaštita, komunalne usluge, finansijske i administrativne usluge) kako bi se smanjila potreba za dnevnim migracijama

Sektorski cilj 3.4. Nastaviti aktivnosti na unapređenju kvaliteta zraka i vode, upravljanja otpadom i smanjenju buke, te izvršiti remedijaciju zagađenog tla, u skladu s ranije donesenim planovima

Sektorski cilj 3.5. Najmanje 10% površine grada zaštititi po Zakonu o zaštiti prirode, sa stepenom zaštite po zonama u skladu s provedenim stručnim istraživanjima, i obezbijediti uslove za održivo upravljanje zaštićenim područjem uspostavljanjem javne institucije u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode FBiH

Strateški cilj 4: Upravljanje prostorom usklađeno s prostorno-planskom dokumentacijom, principima inkluzivnosti i potrebama građana

Sektorski cilj 4.1. Obezbijediti finansijske, materijalne i kadrovske resurse za hitnu izradu nedostajuće prostorno-planske dokumentacije (urbanistički plan, regulacioni planovi) uz učešće javnosti i stručnu podršku vrhunskih eksperata za tu oblast

Sektorski cilj 4.2. Osigurati mehanizme za dosljednu primjenu propisa za upravljanje prostorom (kod izdavanja urbanističkih saglasnosti i građevinskih dozvola, uklanjanje ili legalizacija nelegalno izgrađenih objekata, upravljanje zelenim površinama)

Sektorski cilj 4.3. Stvaranje uslova za dovršetak započetih a nedovršenih građevinskih objekata u gradu koji narušavaju urbanu sliku grada

Sektorski cilj 4.4. Izmještanje Kazneno-popravnog doma i integracija tog prostora u urbano okruženje

Sektorski cilj 4.5. Preuzimanje i prenamjena kasarne Bilnišće u ograđeni gradski park sa sadržajima za kreativne djelatnosti, izgradnja infrastrukture za postojeće i buduće poslovne zone

Sektorski cilj 4.6. Preispitati potrebu za izgradnjom hidroelektrana, identifikovati sve potencijalne površine za fotonaponske instalacije i druge obnovljive izvore energije kao što je proizvodnja bioplina, jačati uslove za građansku energiju (prosumere) i kapacitete za skladištenje energije

S poštovanjem,

Predsjednik udruženja

Zlatan Alibegović

U Zenici, 22.9.2023.